

Redegørelse nr. R 17 (28/5 2014)

Folketinget 2013-14

Skriftlig redegørelse

(Redegørelsen er optrykt i den ordlyd, hvori den er modtaget).

Redegørelse af 28/5 14 om indsatsen mod terrorisme.
(Redegørelse nr. R 17).

Udenrigsministeren (Martin Lidegaard):

FORORD

Den internationale indsats mod terrorisme, som Danmark er en meget aktiv del af, har på mange måder virket. Flere af de internationale terrornetværk er blevet svækket eller sat under hårdt pres. Samtidig må vi holde os for øje, at der fortsat er en alvorlig terrortrussel mod Danmark.

Konflikten i Syrien påvirker terrortruslen mod Danmark. Vi har set et bekymrende stort antal personer, der er udrejst fra Danmark til Syrien, og som er tiltrukket af en ekstremistisk, voldelig ideologi.

Vi skal håndtere den fortsatte terrortrussel ved indsatser både inden og uden for Danmarks grænser. Det er en toprioritet for regeringen, at vores værn mod terrorisme hele tiden er på niveau med ikke bare dagens, men også morgendagens trusselsbillede. Det stiller store krav både til beredskabet og til efterretningstjenesterne om bestandigt at være et skridt foran ekstremisterne for at forstå de faktorer, der kan lede til terror og nye tendenser i trusselsituationen. Kun på den måde kan truslerne forebygges, og der kan handles hurtigt og effektivt, hvis det alligevel bliver nødvendigt. Det er derfor, at der er taget en lang række nye tiltag på grundlag af det, vi har lært af tragedien på den norske ø Utøya. Det er også derfor, regeringen har påbegyndt udarbejdelsen af en ny handlingsplan om forebyggelse af radikaliserings og ekstremisme, der forventes at ligge klar i efteråret 2014.

Den bedste måde at bekæmpe terrorisme er ved at undgå, at personer i det hele taget udvikler sig til terrorister. Derfor er forebyggelse et nøgleord for regeringen både, når det gælder indsatsen inden for og uden for landets grænser. Inden for landets grænser er en hjørnesteen i den danske forebyggelsesindsats kompetenceopbygning af lokale og kommunale aktører, så de er i stand til at identificere og håndtere udfordringer med ekstremisme lokalt. Regeringen har også iværksat en landsdækkende kortlægning af antidemokratiske og ekstremistiske miljøer for at få mere viden om de lokale udfordringer og dermed i højere grad at kunne målrette den lokale, forebyggende indsats. Endelig er der oprettet et akut efterværnberedskab i landets tre største byer som et konkret modtræk mod stigningen i antallet af personer, der rejser fra Danmark til f.eks. Syrien.

Efterlevelse af den internationale retsorden, herunder gældende internationale menneskerettigheder og retsstatsprin-

cipper, er de vigtigste og mest effektive våben i kampen mod terrorisme. Kampen mod terrorisme kan ikke vindes i det lange løb, hvis vi ikke forbliver tro mod disse kerneværdier. I tråd hermed har regeringen skruet op for den internationale indsats mod ekstremisme gennem en række nye målrettede projekter med særlig fokus på, at stabilisering af skrøbelige stater og indsatsen mod terror i stigende grad er to sider af samme sag. Stabilisering, demokratisering, menneskerettigheder, kapacitets-opbygning og god regeringsførelse er med til at øge modstandskraften over for ekstremistiske tendenser.

Den overordnede ramme for det helt nødvendige internationale samarbejde vil også fremover for regeringen være FN's terrorstrategi suppleret af det nye Global Counterterrorism Forum som platform for konkrete indsatser og projekter.

RESUMÉ

National og international forebyggelse og bekæmpelse af terrorisme udgør fortsat en vigtig prioritet for regeringen. Det overordnede formål er at beskytte den danske befolkning og danske interesser mod terrorhandlinger. Det skal ske ved at adressere de mangeartede bagvedliggende årsager. Arbejdet sker under hensyn til den internationale folkeret og i tæt samarbejde med internationale partnere og et bredt spektrum af nationale myndigheder.

Størstedelen af dette års terrorredgørelse handler om udviklingen i det nationale og internationale samarbejde. En af hjørnesteenerne i den hjemlige forebyggelsesindsats er kompetenceopbygning af lokale og kommunale aktører, så de er i stand til at identificere og håndtere udfordringer med ekstremisme lokalt, herunder personer, der rejser fra Danmark til f.eks. Syrien for at tilslutte sig kamphandlingerne. Med bl.a. udmøntning af læringspunkter fra terrorangrebene i Norge i 2011 fokuseres der fortsat på at styrke terror- og redningsberedskabet samlet set. På den internationale scene deltager Danmark aktivt i arbejdet i det multilaterale samarbejde under Global Counterterrorism Forum, bl.a. ved at støtte forebyggelse af voldelig ekstremisme, opbygning af kapacitet til at bekæmpe hvidvask og finansiering af terrorisme samt fremme regionalt samarbejde om imødegåelse af terrortruslen.

Afslutningsvist tegner redegørelsen konturerne af prioriteterne for den danske indsats fremover, hvor forebyggelseselementet fortsat vil stå centralt. Nationalt forventes en ny handlingsplan om forebyggelse af radikaliserings offentliggjort i løbet af 2014. Regeringen ønsker fortsat at fremme en international anerkendelse af, at den globale terrortrussel langsigtet og mest effektivt reduceres ved at fokusere på konfliktløsning, stabilisering og demokratisk udvikling. Her er multilateralt samarbejde og respekt for menneskerettigheder fortsat kernebegreber for Danmark og for indsatsen på den internationale scene.

1. DET AKTUELLE TRUSSELSBILLEDE MOD DANMARK OG UDVIKLINGSTRÆK I DEN INTERNATIONALE TERRORISME

Generelle udviklingstræk

Det globale trusselsbillede og dermed terrortruslen mod Danmark påvirkes fortsat af militante islamistiske terrorgrupper i udlandet. Den internationale indsats mod terrorisme har svækket al-Qaidas netværk i Pakistan og Afghanistan og lagt et betydeligt pres på al-Qaida-tilknyttede grupper i bl.a. Mali, Somalia og Yemen, der har mistet kontrollen over betydelige landområder. Disse grupper evner til at gennemføre større angreb mod Vesten er reduceret. Ambitionen om at ramme vestlige mål er dog uændret, herunder hos al-Qaidas ledelse. De tilknyttede grupper retter i stigende grad deres fokus mod lokale mål, hvor også vestlige interesser har prioritet.

Samtidig har militante islamistiske grupper fået større spillerum i områder af Mellemøsten og Nordafrika, hvor politiske omvæltninger har svækket sikkerhedsmyndighederne. Der er opstået nye fristeder, hvor der kan gennemføres træning til og planlægning af terror, herunder mod Vesten.

Særligt konflikten i Syrien påvirker trusselbilledet for Vesten. Borgerkrigen i Syrien tiltrækker et stort antal personer, herunder fra Danmark. Al-Qaida-tilknyttede grupper og andre militante islamistiske grupper er aktive i konflikten, og et stort antal vesterlændinge tilslutter sig disse grupper.

Truslen mod Danmark

Danmarks aktive udenrigs- og sikkerhedspolitik udgør sammen med tegningesagen den væsentligste motivation for militante islamister, der ønsker at gennemføre et terrorangreb mod Danmark. Samtidig påvirker konflikten i Syrien terrortruslen mod Danmark. Mindst 90 personer er siden 2012 udrejst fra Danmark til Syrien, og et stort antal af disse personer har opnået konkrete færdigheder, der kan anvendes til at gennemføre terrorangreb. Der findes tillige blandt de udrejste et betydeligt antal personer, der har tilknytning til militante islamistiske grupper, der deler al-Qaidas militante islamistiske ideologi. Sammen med de opnåede færdigheder kan dette medføre en forøget terrortrussel mod Danmark og danske interesser i udlandet.

I Danmark findes der miljøer, der deler en militant islamistisk ideologi. Et stigende antal personer omgås eller tilslutter sig grupper i disse miljøer. Fra islamistiske miljøer rettes der i stigende grad trusler mod personer i Danmark, der af miljøerne opfattes som vantro, frafaldne eller krænker af islam. Miljøerne anvender i stigende grad sociale medier i deres aktiviteter, radikalisering og rekruttering. Propaganda på sociale medier er ofte lettere tilgængelig og mere målrettet end militante islamistiske grupperes hidtidige propaganda og har derfor en øget betydning for udbredelse af militant islamistisk ideologi.

Der findes politisk ekstremistiske miljøer i Danmark, der er parate til at anvende vold. Der er en vis terrortrussel fra personer eller grupper, der færdes i eller identificerer sig med holdninger i disse miljøer og eventuelt sammensætter deres egen militante ideologi.

Samlet set er der således fortsat en alvorlig terrortrussel mod Danmark.

Se endvidere Vurdering af Terrortruslen mod Danmark på www.pet.dk og Efterretningsmæssig Risikovurdering 2013 på www.fe-ddis.dk

2. DET DANSKE SAMFUNDS INDSATS OG BEREDSKAB MOD TERROR

Regeringen tager fortsat alle nødvendige skridt for at forhindre gennemførelsen af terrorhandlinger inden for Danmarks grænser. Efterretningsmæssig indsats mod personer og grupper med forbindelse til terrornetværk i henholdsvis udlandet og i Danmark er helt central for afdækningen af terrortruslen mod Danmark og danske interesser i udlandet, og der er et tæt samarbejde mellem de to efterretningstjenester.

Fremadrettet vil regeringen nedsætte et udvalg, der skal vurdere de hidtil anvendte virkemidler i terrorbekæmpelsen og det samlede terrorberedskabs effektivitet og omkostninger. Udvalgets arbejde vil danne grundlag for regeringens kommende samlede strategi for Danmarks indsats mod international terrorisme og terrortruslen mod Danmark med henblik på at sikre et mere effektivt værn mod truslen fra terror med respekt for retssikkerheden og den personlige frihed.

Forebyggende indsats mod ekstremisme og radikalisering

En hjørnesten i den danske forebyggelsesindsats er kompetenceopbygning af lokale og kommunale aktører, så de er i stand til at identificere og håndtere udfordringer med ekstremisme lokalt. Derfor tilbyder Socialstyrelsen ved Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold sammen med Politiets Efterretningstjeneste (PET) rådgivning og temadage om radikalisering og rekruttering for landets politikredse med udgangspunkt i SSP-samarbejdet (det kriminalpræventive samarbejde mellem skoler, de sociale myndigheder og politiet). Der er samtidig indledt en opkvalificering af medarbejdere i henholdsvis PSP-samarbejdet (det kriminalpræventive samarbejde mellem psykiatrien, de sociale myndigheder og politiet) og kriminalforsorgen. Derudover er der iværksat en landsdækkende kortlægning af antidemokratiske og ekstremistiske miljøer med det formål at få mere viden om de lokale udfordringer og dermed i højere grad kunne målrette den lokale forebyggende indsats. Den endelige rapport om kortlægningen forventes offentliggjort i løbet af 2014.

I lyset af udviklingen med personer, der rejser fra Danmark til f.eks. Syrien for at tilslutte sig kamphandlingerne, er der med PET's bistand oprettet et akut efterværsberedskab i landets tre største byer. Efterværsberedskabet har en betydelig trusselsreducerende effekt, idet beredskabet er med til at mindske risikoen for, at hjemvendte yderligere radikaliseres eller rekrutterer andre til udenlandske konfliktzoner.

Socialstyrelsen ved Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold tilbyder rådgivning i enkelt- og gruppesager til kommuner, hvor borgere er i risiko for at rejse til Syrien, er udrejst eller hjemvendt.

Endelig har regeringen påbegyndt udarbejdelsen af et udspil til en ny handlingsplan om forebyggelse af radikalisering og ekstremisme. Handlingsplanen vil bl.a. indeholde initiativer til at forebygge online-radikalisering og rekruttering af unge til udenlandske konfliktzoner samt initiativer til at styrke exit-indsatsen og inddragelsen af civilsamfundet og lokal-miljøerne i forebyggelsesindsatsen. Udspillet til handlingsplanen forventes offentliggjort i efteråret 2014.

Læs nærmere om projekterne og den øvrige forebyggelsesindsats på www.sm.dk eller på www.pet.dk

Lovgivningsmæssige tiltag i 2013 på terrorismeområdet

Folketinget vedtog den 30. maj 2013 forslagene til lov nr. 602 af 12. juni 2013 om Forsvarets Efterretningstjeneste (FE), lov nr. 604 af 12. juni 2013 om Politiets Efterretningstjeneste (PET)

og lov nr. 632 af 12. juni 2013 om ændring af lov om etablering af et udvalg om forsvarrets og politiets efterretningstjenester (Kontroludvalget). Lovene, der trådte i kraft den 1. januar 2014, bygger på betænkning nr. 1529/2012 om PET og FE, som blev afgivet den 24. februar 2012 af Udvalget vedrørende Politiets og Forsvarets Efterretningstjenester (det såkaldte Wendler Pedersen-udvalg), og svarer i det væsentlige til udvalgets lovudkast. Lovene om PET og FE indebærer bl.a., at det ved lov er blevet fastsat, hvilke opgaver PET og FE skal varetage. Samtidig indebærer ændringen af kontroludvalgsloven en styrkelse af den parlamentariske kontrol med efterretningstjenesterne.

Terrorismerelaterede domme og verserende sager

Ved dom af 25. marts 2013 fandt Retten i Århus to brødre skyldige i træning til terror. Brødrene blev dømt for i fællesskab at have arrangeret og finansieret den ene brors ophold i en somalisk træningslejr, der er kontrolleret af terrororganisationen Al-Shabaab. Formålet med opholdet var at opnå færdigheder til at udføre terrorhandlinger uden for Somalia. Byretsdommen blev af begge de domfældte anket til Vestre Landsret. Der forventes at falde dom i ankesagen i sommeren 2014.

I juni 2013 blev der rejst tiltale mod en gruppe på 11 personer for omfattende terrorfinansiering. Sagen drejer sig om indsamling i Danmark i perioden 2009-2012 af ikke under 4 mio. kr. årligt til terrororganisationen PKK, samt for nogle af de tiltaltes vedkommende formidling af penge indsamlet i en række andre europæiske lande til terrororganisationen PKK. I alt drejer det sig om støtte til PKK i størrelsesordenen 130 mio. kr. Der forventes at falde dom i sagen i Københavns Byret ved udgangen af 2014.

Østre Landsret afsagde den 3. juli 2013 dom i en ankesag, hvor selskaberne bag en TV-station ved Københavns byret var dømt for i perioden fra den 7. februar 2008 til den 10. september 2010 at have fremmet virksomheden for den kurdiske terrororganisation PKK. Selskaberne havde i gentagne tilfælde udsendt TV-programmer og -indslag bl.a. med interviews med PKK-sympatisører og -ledere samt reportager fra PKK-træningslejre og kamphandlinger mellem kurdere og tyrkiske myndigheder. TV-stationen fungerede således som tale-rør for PKK med bl.a. opfordringer til at tilslutte sig PKK og deltage i terroraktioner udført af PKK og med glorificerende omtale af PKK. Østre Landsret fandt, i lighed med byretten, selskaberne bag TV-stationen skyldige i at have fremmet virksomheden for den kurdiske terrororganisation PKK. Østre Landsret fandt endvidere, at TV-stationen skulle frakendes retten til at udsende TV. Denne del af dommen blev af selskaberne bag TV-stationen anket til Højesteret, som stadfæstede landsrettens dom den 27. februar 2014.

Østre Landsret afsagde den 12. december 2013 dom i en ankesag, hvor der var rejst tiltale mod fem personer for terror i form af en række tilfælde af brandstiftelse begået i perioden fra den 17. april 2010 til den 26. april 2011 mod flere offentlige myndigheder og private virksomheder, hvorved der var sket skader for ikke under 10 mio. kr. Der var endvidere i to forhold rejst tiltale for planlægning af terrorhandlinger i form af brandstiftelser mod lignende mål. I byretten skete der domfældelse for brandstiftelse i nogle forhold og frifindelse i andre forhold. Byretten fandt ikke, at de pågældende handlinger var begået med terrorforsæt, og frifandt derfor de tiltalte for terror. Dommen blev anket af anklagemyndigheden bl.a. med påstand om, at de pågældende handlinger var begået med terrorforsæt. Østre Landsret idømte to personer 7 års

fængsel for brandstiftelse eller forsøg herpå i otte tilfælde, og tre personer 1 år og 9 måneders fængsel for forsøg på brandstiftelse i ét tilfælde i forening med en af de to førstnævnte. Landsretten frifandt de tiltalte for terror.

Projekt Omtanke – et beredskabs- og robusthedsfremmende tiltag
Danmark opleves generelt som et trygt samfund, men når danskerne bevæger sig på steder med mange mennesker, falder følelsen af tryghed. Det viste en undersøgelse, som Trygfonden og PET gennemførte i 2011. Derfor lancerede PET i 2012 Projekt Omtanke for at øge trygheden og sikkerheden på befærdede steder. Projekt Omtanke er et rådgivningskoncept formet som et halvdagskursus målrettet butikspersonale og sikkerhedsansvarlige for butiksstrøg og indkøbscentre. Kurset forbereder deltagerne på problemstillinger, der kan opstå i forbindelse med et terrorangreb. Kurset har fokus på at skabe sikkerhedskultur i virksomheder, herunder træning af personale i at være særligt opmærksomme på mistænkelige forhold og rapportere og håndtere mulige trusler. Øvrige kernebudskaber handler om at opstille og øve beredskabsplaner samt at investere i sikkerhedsløsninger som f.eks. sikkerhedsfilm på glasfacader, videoovervågning, og lignende i 2013 har PET gennemført Projekt Omtanke-kurser for ovennævnte målgruppe, men også parkeringsvagter, eventmanagers og servicepersonale i transportsektoren har modtaget undervisning. Samlet har ca. 1000 personer i 2013 gennemført et Projekt Omtanke-kursus.

PET's aktionsstyrke

PET's aktionsstyrke er en specialenhed i efterretningstjenesten, der har til opgave at opretholde et operativt anti-terrorberedskab, og som skal sikre politiet forsvarlige løsningsmuligheder ved vanskelige indsatsopgaver. Aktionsstyrken er bl.a. uddannet og udrustet til gidselredning og anholdelse af bevæbnede gerningsmænd. PET overvejer løbende, om der er behov for at tilpasse og justere Aktionsstyrkens beredskab. Dette sker bl.a. i lyset af det konkrete trusselsbillede samt såvel danske som udenlandske erfaringer, herunder også erfaringerne fra den norske indsatsstyrke i forbindelse med terrorangrebene i Norge den 22. juli 2011.

Styrkelse af terrorberedskabet og læringspunkter fra Norge

Kriseberedskabsgruppen besluttede i april 2012 at sammenfatte de danske beredskabsmyndigheders læringspunkter i lyset af terrorangrebene i Norge den 22. juli 2011. Arbejdet blev forankret inden for rammerne af National Operativ Stab (NOST), der indstillede, at det danske kriseberedskab fokuserer på følgende seks temaer med henblik på bedre at kunne håndtere større beredskabsmæssige hændelser:

1. Generel styrkelse i forhold til prioriteringen af beredskabskulturen i de enkelte sektorer, herunder også i departementer og overordnede styrelser.
2. Fokus på beredskabsplaner – såvel generelle som sektor-specifikke – samt udbredelse af kendskab til planer på alle niveauer, bl.a. gennem uddannelse og øvelser.
3. Fokus på krisekommunikation og koordineringen heraf i forhold til involverede myndigheder/aktører samt behovet for at sikre, at krisekommunikationen når ud til flest mulige.
4. Fokus på etableringen af en platform, der kan understøtte kommunikation og koordination mellem beredskabsmyndighederne ved større hændelser, herunder etablering og deling af et fælles geografisk situationsbillede.

5. Vigtigheden af, at forsvarets ressourcer dimensioneres efter også at skulle kunne understøtte politiet og det øvrige beredskab i forbindelse med større hændelser.
6. Styrkelse af den psykosociale indsats, dvs. indsats overfor de berørte ved hændelser, hvad enten det er de skadede, de pårørende eller andre involverede, samt fastlæggelse af rammer og ansvar i forhold til denne. Sundhedsstyrelsen har i denne sammenhæng nedsat en arbejdsgruppe med det formål at optimere det kriseterapeutiske og krisestøttende beredskab i Danmark.

For hvert tema er der udepeget en tovholder, og de enkelte tovholdere har iværksat en række aktiviteter med henblik på generelt at implementere erfaringerne fra Norge til gavn for det samlede danske beredskab. Tovholderne indberetter løbende om opfølgningen på temaerne til NOST. På den baggrund følger sekretariatet for NOST nøje fremdriften i de enkelte temaer, der herefter drøftes i Kriseberedskabsgruppen bl.a. med henblik på at overveje justering af eksisterende planlægning.

Politimæssig opfølgning på hændelserne i Norge

Med henblik på at etablere det bedst mulige overblik og det bedst mulige planlægningsgrundlag for dansk politis indsats i tilfælde af en terrorhændelse har Rigspolitiet udarbejdet en national terrorhåndbog, der synliggør politiets forskellige planer og rollefordelingen i dansk politi i tilfælde af terrorhændelser. På baggrund af den nationale terrorhåndbog har de enkelte politikredse udarbejdet lokale operationsplaner for den politimæssige indsats i forbindelse med en terrorhændelse.

Herudover har Rigspolitiet på baggrund af hændelserne i Norge gennemført en analyse af dansk politis beredskabsfaglige kapacitet og kapabilitet i relation til større, uvarslede hændelser. Fokus i analysen blev lagt på reaktionen i første fase af en sådan hændelse.

Analysen har ført til udarbejdelsen af en udviklingsstrategi for det politimæssige beredskab frem til og med 2015, der skal sikre den overordnede strategiske ramme for en koordineret og fokuseret udvikling af det politimæssige beredskab.

Udviklingsstrategien indeholder en række specifikke anbefalinger med henblik på at styrke det politimæssige beredskabs evne til at håndtere større, uvarslede hændelser, og implementeringen af disse anbefalinger er forankret i en særskilt projektorganisation i Rigspolitiet.

Styrkelse af redningsberedskabet

Med den politiske aftale om redningsberedskabet 2013-2014 er der sket en styrkelse af det statslige redningsberedskabs kapaciteter til at løse opgaver som følge af bl.a. terror.

Beredskabsstyrelsen har således implementeret en ni-måneders redningsspecialistuddannelse for værnepligtige i redningsberedskabet, hvorved kapaciteten på redningsområdet er styrket med USAR-enheder (Urban Search And Rescue) i fem-minutters-beredskab. Endvidere skal styrelsen på baggrund af aftalen etablere en yderligere HazMat-kapacitet (Hazardous Materials) på beredskabscenteret i Hedehusene.

Styrkelse af Forsvarets evne til at støtte politiet og Aktionsstyrken

Forsvaret har i 2013 iværksat implementering af tiltag, der gør, at Forsvarets redningshelikoptere (SAR) bedre kan støtte med bl.a. transport af politiet og kan anvendes til indsættelse af Aktionsstyrken.

Krisestyingsøvelse

Beredskabsstyrelsen planlagde og gennemførte i 2013 i et tæt samarbejde med Rigspolitiet den nationale krisestyingsøvelse, KRISØV, som er en tilbagevendende begivenhed, der hvert andet år øver centrale myndigheder og andre aktørers evne til at opretholde og videreføre samfundskritiske funktioner i en situation, hvor disse funktioner trues, svækkes, afbrydes eller ødelægges. Hovedscenariet for KRISØV 2013 var et større koordineret cyber-angreb mod Danmark.

Fokus på CBRN-området (kemisk, biologisk, radiologisk og nukleart)

Med henblik på fortsat at sikre et effektivt og koordineret beredskab mod terroranslag, afholdt Beredskabsstyrelsen i 2013 et nationalt civilt-militært CBRN-seminar med emnet »Erkendelse af CBRN-terror«, hvori de relevante civile og militære myndigheder deltog. Seminaret havde til formål at drøfte, hvorledes det danske beredskab i tilfælde af et terrorangreb kan fastslå, hvorvidt der er anvendt kemiske, biologiske eller radiologiske midler.

Forsvarets Efterretningstjenestes indsats på terrorområdet

Målet med Forsvarets Efterretningstjenestes (FE) arbejde på terrorområdet er at bidrage til at forebygge og modvirke terrorangreb på mål i Danmark og danske mål i udlandet. Ud over mål i Danmark kan det også være danske ambassader og repræsentationer i udlandet, danske soldater og andre udsendte samt turister og erhvervsinteresser. Derfor er både Politiets Efterretningstjeneste (PET), Center for Terroranalyse (CTA), Udenrigsministeriet og Forsvaret blandt de vigtigste modtagere af FE's oplysninger om terrortrusler.

FE indhenter og analyserer oplysninger om terrornetværk i udlandet. Det drejer sig blandt andet om al-Qaida og andre netværk med forskellig grad af tilknytning til al-Qaida, som udgør en direkte trussel mod Danmark og danske mål i udlandet. Terrorisme er et grænseoverskridende fænomen og derfor foregår FE's arbejde i tæt samarbejde med både udenlandske efterretnings- og sikkerhedstjenester og med PET samt CTA.

Center for Cybersikkerhed

Med samfundets afhængighed af informations- og kommunikationsteknologi er også fulgt et ændret risikobillede, som kræver nye sikkerhedsforanstaltninger. Cyberangreb m.v. kan medføre alvorlig skade på eller hindre anvendelse af IT- og teleinfrastrukturen eller den tilknyttede fysiske infrastruktur, f.eks. energi- og vandforsyning eller kontrolsystemer i industrien. Cybertruslen udgøres af flere aktører, herunder terrorgrupper. Center for Cybersikkerhed er en del af Forsvarets Efterretningstjeneste. Centerets primære opgave er at understøtte offentlige myndigheder og private virksomheders arbejde med at beskytte kritisk informations- og kommunikationsinfrastruktur mod cyberangreb. Centeret omfatter blandt andet den statslige varslings-tjeneste for internettrusler, GovCERT, der medvirker til, at der i staten er et overblik over trusler og sårbarheder i tjenester, netværk og systemer relateret til Internettet. GovCERT varsler på denne baggrund de tilsluttede myndigheder og virksomheder om aktuelle cybertrusler, så de kan foretage de nødvendige sikringstiltag. Center for Cybersikkerheds arbejde omfatter endvidere en vejledningsindsats overfor myndigheder og virksomheder.

3. BISTAND TIL TREDJELANDE OG INTERNATIONALT SAMARBEJDE OM TERRORISMEBEKÆMPELSE

Danmark har i 2013 fastholdt et betydeligt engagementet inden for stabilisering og forebyggende indsatser i flere dele af verden og har iværksat en række aktiviteter i Afrika, Asien og Mellemøsten samt i internationale fora, der har til formål at adressere de udfordringer, der kan danne grobund for terrorisme, samt bidrage aktivt og præventivt til at stabilisere nogle af de skrøbeligste lande i verden. Den konkrete ramme for danske indsatser med bistand til tredjelande udgøres i stadigt stigende grad af Global Counterterrorism Forum (GCTF) med FN's globale strategi for terrorbekæmpelse som overordnet pejlemærke.

Global Counterterrorism Forum

Global Counterterrorism Forum (GCTF) er et amerikansk-tyrsk initiativ, der er tænkt som et strategisk og praktisk engagement, der skal styrke internationalt samarbejde om civile indsatser med at forebygge og bekæmpe terrorisme samt ikke mindst involvere flere ikke-vestlige stater i arbejdet. GCTF har 30 deltagerlande, herunder syv EU-lande inkl. Danmark. Arbejdet er opdelt i tre geografiske arbejdsgrupper om henholdsvis Sahel, Afrikas Horn og Sydøstasien samt to tematiske grupper med fokus på styrkelse af retsstatsprincipper og indsatsen mod voldelig ekstremisme. Konkret har arbejdet indtil nu resulteret i etablering af et internationalt center for imødegåelse af voldelig ekstremisme, Hedayah, i Abu Dhabi, og et tilsvarende center om retsstatsprincipper åbner på Malta i juni 2014. Danmark følger arbejdet i alle fem arbejdsgrupper men har prioriteret at deltage aktivt i grupperne om Afrikas Horn og Sahel samt om retsstatsprincipper. Som tilskyndelse til en reel, multilateral tilgang til terrorbekæmpelse er GCTF sammen med FN's globale strategi i stigende grad retningsgivende for danske indsatser med at opbygge kapacitet hos vores partnere. Den daværende udenrigsminister deltog således i det seneste ministerråd i GCTF afholdt i september 2013, hvor han annoncerede flere danske initiativer, der understøtter arbejdet i GCTF. I GCTF Sahel-arbejdsgruppen er Danmark således gået sammen med Burkina Faso om at lede en regional proces, der skal se på, hvordan man bedre inddrager lokalsamfund i arbejdet med at forebygge og bekæmpe ekstremisme. Processen blev skudt i gang med et regionalt møde i Ouagadougou, Burkina Faso, i april 2013 og vil bl.a. bidrage til implementering af FN- og EU-strategier samt det danske Sahel-program.

I GCTF-arbejdsgruppen for Afrikas Horn regionen bidrager danske indsatser fokuseret på fremme af regionalt samarbejde og imødegåelse af finansiering af terrorisme til arbejdet. Et dansk finansieret studie af regionale kapaciteter, der i 2014 opdateres og udbygges, udgør et af udgangspunkterne for gruppens fremtidige prioriteter. Endelig støtter Danmark, med henblik på at fremme menneskerettighedsdagsordenen, to projekter implementeret af FN, der har til formål at sikre fuld overholdelse af menneskerettighederne i forbindelse med bekæmpelse af terrorisme, bl.a. i form af uddannelse af myndigheder på Afrikas Horn og i Sahel. Begge projekter understøtter arbejdet i GCTF-arbejdsgruppen om retsstatsprincipper.

Initiativer under Freds- og Stabiliseringsfonden

Freds- og Stabiliseringsfondens midler blev fortsat anvendt til initiativer i 2013. Fondens midler bliver brugt til samtænkte indsatser, der består af udviklings-, stabiliserings- og sik-

kerhedsmidler til forebyggelse og bekæmpelse af terrorisme gennem regionale og stabiliserende indsatser. Skrøbelige og konfliktramte stater udgør fortsat en af de største udfordringer for global sikkerhed, og indsatserne under Freds- og Stabiliseringsfonden fokuserer således herpå ved bl.a. at styrke lokal kapacitetsopbygning for dermed at sikre langsigtet bæredygtighed. I det nedenstående kan ses en række eksempler på de forskellige indsatser, der støttes af fonden, bl.a. via de regionale stabiliseringsprogrammer for Afrikas Horn, Sahel samt Afghanistan-Pakistan-regionen. I 2014 gennemføres en evaluering af fonden, hvorefter fondens midler for 2015-2017 vil blive programmeret. Forebyggelse af terrorisme og voldelig ekstremisme vil udgøre et kerneelement i fremtidige programmer.

Indsatser i Østafrika

Under Freds- og Stabiliseringsfonden støtter Danmark finansielt African Union Mission in Somalia (AMISOM), der også i 2013 havde stor succes med at presse terrorbevægelsen Al-Shabaab yderligere tilbage. Al-Shabaab er dog stadig en trussel og en magtfaktor i Somalia. Organisationen har haft en vis succes med at omlægge strategien til mere asymmetrisk krigsførelse, hvilket betyder, at det fortsat er nødvendigt med en bred og multifacetteret dansk indsats på Afrikas Horn. Danmark støtter derfor også bekæmpelsen af Al-Shabaab med civile midler, herunder to rehabiliteringscentre, der modtager, uddanner og reintegrerer lav-risiko afhoppere fra Al-Shabaab i samfundet.

Centrene bidrager til at underminere Al-Shabaabs grundlag ved at tilbyde tidligere medlemmer af terrorbevægelsen ikke-voldelige alternative leveveje indenfor håndværk, fiskeri m.v. Danmark bidrager endvidere gennem støtten til Den Somaliske Stabilitetsfond til en lang række indsatser, herunder forsoning og konfliktløsning, samt træning af unge, der er i risikogruppen for radikaliserings. Endelig har Danmark i flere omgange bidraget med en fregat til NATO's operation Ocean Shield til bekæmpelsen af pirateri ud for Afrikas Horn. Danmark bidrog senest juni til december 2013, og har således direkte bidraget til det voldsomme fald i succesfulde pirateriangreb de senere år.

Med udgangspunkt i PET's gode erfaringer med at koble terrorismebekæmpelse sammen med en tidlig, forebyggende indsats, og i erkendelse af at traditionelle sikkerhedsinitiativer ikke kan stå alene, fortsatte samarbejdet mellem PET og de kenyanske myndigheder i 2013 med henblik på at imødegå radikaliserings. Samarbejdsprojektet tager afsæt i en efterspørgsel på en styrket forebyggende indsats og har fokus på samarbejde og træning af kenyanske sikkerhedsmyndigheder og dialog med civilsamfundet. Endeligt bidrager Danmark til fremme af interkulturel og inter-religiøs forståelse, konfliktforebyggelse, forsoning og anti-radikaliserings i de kenyanske kystområder. Målgruppen er bl.a. den store andel af unge, der er særligt udsat for konflikter som følge af betydelig fattigdom og etniske og religiøse spændinger.

Forebyggende indsatser er et vigtigt element i det danske engagement i Østafrika. Således støtter Danmark landene i regionen med henblik på at modvirke hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme, bl.a. gennem kapacitetsopbygning af de kenyanske politi- og efterforskningsenheder. Danmark har gennem Freds- og Stabiliseringsfonden støttet etableringen af et regionalt netværk for bekæmpelse af terrorisme. Netværket er forankret i samarbejdsorganisationen for landene i Østafrika (IGAD) til fremme af lovgivnings- og efterforsknings samarbejde vedr. terrorisme for IGADs med-

lemslande (Djibouti, Eritrea, Etiopien, Kenya, Sudan, Sydsudan og Uganda). Danskstøttede studier udført af IGAD har bidraget til at vise, at Afrikas Horn står overfor talrige udfordringer i forhold til at modgå terrorfinansiering og hvidvaskning af penge. Etiopiens stigende økonomiske vækst kombineret med en begrænset kapacitet til at identificere og efterforske mistænkelige finansielle transaktioner har gjort landet sårbart over for terrorfinansiering og hvidvaskning af penge.

De etiopiske myndigheder har i de seneste år indikeret en øget politisk vilje til at adressere denne udfordring og har udviklet en handlingsplan for området. For at understøtte implementeringen af handlingsplanen har Danmark i tæt samarbejde med de relevante etiopiske myndigheder, Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK) og eksperter fra det globale center for sikkerhedssamarbejde (GCCS) videreført det danske engagement med træning af etiopiske embedsmænd i indsatsen mod terrorfinansiering og hvidvaskning af penge. Et særligt fokus i 2013 har været kapacitetsopbyggelse af den etiopiske finansielle efterforskningsenhed (FIC).

Styrkelse af kapaciteten i retssystemet til efterforskning og retsforfølgelse af økonomisk kriminalitet står ligeledes centralt. Danmark har derfor i 2013 støttet træning af embedsmænd i det etiopiske Justitsministerium, hvilket også har styrket grundlaget for et dansk engagement med FN's Agentur for Narkotika og Kriminalitet (UNODC) om øget retssamarbejde i Etiopien og på Afrikas Horn.

Et innovativt pilotprojekt i Østafrika med fokus på sikring af biologiske stoffer, der bl.a. kan anvendes til terrorangreb, blev iværksat i 2013 som resultatet af tæt samarbejde mellem Udenrigsministeriet, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse samt Forsvarsministeriet. Center for Biosikring og –Beredskab (CBB) på Statens Serum Institut gennemfører projektet indenfor rammerne af Freds- og Stabiliseringsfonden. Gennem overførsel af de danske erfaringer med biosikring vil projektet over de næste to år bidrage til det internationale ikke-spredningsarbejde vedrørende materialer, der kan anvendes til udvikling af biologiske våben.

Indsætser i Vestafrika og Sahel-regionen

Danmark har været aktivt til stede i Sahel-regionen i mange år og har et betydeligt udviklingssamarbejde med Mali, Burkina Faso og Niger. Udviklingssamarbejdet har fokus på områder som fattigdomsbekæmpelse, god regeringsførelse, vandforsyning, vækst og landbrug. Disse indsætser søger således på det lange sigt at styrke landenes sammenhængskraft og modstandsdygtighed og dermed mindske risikoen for, at terrorgrupper kan få fodfæste. Udviklingen i Mali i de sidste par år har dog med al tydelighed demonstreret Sahel-regionens store skrøbelighed og grænseoverskridende udfordringer, hvorfor udviklingssamarbejdet i dag også omfatter elementer, der bidrager til konfliktforebyggelse.

Sahel-regionen står overfor en lang række sikkerheds- og udviklingsmæssige udfordringer, med potentielt set langtrækkende negative og destabiliserende konsekvenser for landene, deres befolkninger og på sigt Europas sikkerhed. Udviklingen i Mali har skabt bekymring for, at en yderligere destabilisering af regionen vil gøre det muligt for terrorgrupperinger at etablere fristeder i regionen, der reelt set kun er én grænse fra Europa.

På den baggrund lancerede regeringen i 2013 et nyt stabiliseringsprogram for Sahel-regionen, der i perioden 2013 – 2017 skal bidrage til de internationale bestræbelser på at sta-

bilisere regionen og dermed også bidrage til at forhindre, at Sahel-regionen bliver et fristed for terrorister. Programmet arbejder inden for tre overordnede indsatsområder: Mægling og konfliktløsning, sikkerhedssektorreform samt forebyggelse af voldelig ekstremisme, radikaliserings og organiseret kriminalitet og indeholder dermed også mulighed for at finansiere konkrete indsætser mod udbredelsen af voldelig ekstremisme. Disse indsætser vil i vidt omfang bygge på de konkrete forslag til indsætser, som fremkom under nedennævnte konference om voldelig ekstremisme i Burkina Faso for at sikre, at disse omsættes til handling.

Under Sahel-programmet øges endvidere det danske bidrag til et EU-projekt i Niger, der er et kerneland i kampen mod terrorisme, ikke mindst grundet landets geografiske position i mellem Mali, Libyen og Nigeria, der alle i høj grad er plaget af terrorisme. Programmet har til formål at forbedre sikkerhedssituationen og øge stabiliteten i Nigers ørkenområder, bl.a. med henblik på at forhindre spredningen af voldelig ekstremisme. Inden for programmet iværksættes en lang række indsætser, bl.a. oprettes lokalpoliti med henblik på at øge den nigerske stats tilstedeværelse i landet, og der arbejdes sammen med religiøse ledere med henblik på at bidrage til stabiliseringen af landet.

Som en yderligere konkret dansk indsats i arbejdet for at styrke Sahel-landenes modstandskraft, var Danmark sammen med Burkina Faso i april 2013 værter ved en konference i Burkina Faso om imødegåelse af voldelig ekstremisme i Vestafrika med 140 deltagere fra regionen inkl. regeringer, civilsamfund og internationale organisationer. Konferencen mundede ud i 21 konkrete anbefalinger. Som opfølgning på konferencens anbefalinger har Danmark og Burkina Faso igangsat en række tiltag til imødegåelse af voldelig ekstremisme.

Bl.a. har embedsmænd fra sikkerhedsministeriet deltaget i seminarer om terrorbekæmpelse, og der er indledt et samarbejde om dansk støtte til nær-politi fra juni 2014. Desuden har Danmark i samarbejde med det burkinske sikkerhedsministerium påtaget sig arbejdet med at lede koordineringen af aktiviteter om imødegåelse af voldelig ekstremisme i Burkina Faso. Endelig har Danmark fået udarbejdet et studie, som analyserer, hvordan Burkina kan styrke sin modstandsdygtighed på sikkerhedsområdet.

Ambassaden i Burkina Faso finansierede endvidere i 2012 et studie vedr. sikkerhed og menneskerettigheder i Sahel-regionen, som blev gennemført af Institut for Menneskerettigheder i samarbejde med det burkinske justitsministerium. Studiet er unikt i den regionale kontekst med sit fokus på menneskerettigheder, og opfølgningen af studiets anbefalinger har udmøntet sig i en aftale om følgende nyskabelser: 1) Integration af kontekstrelateret menneskerettighedsundervisning i politiskolens undervisningsplan, 2) et studie om manglende tillid mellem lokal befolkningen og politiet og behov for et »nær-politi«, samt 3) etablering af to nye regionale dokumentationscentre for menneskerettigheder i den nordlige del af landet, som grænser op mod Mali og Niger.

Indsætser i Asien

Al-Qaida er blevet svækket af den mangeårige indsats mod terrorisme i Asien, men terrorisme og radikaliserings udgør fortsat en alvorlig udfordring for en række lande i Asien.

Afghanistan overtager ved udgangen af 2014 det fulde sikkerhedsansvar fra de internationale styrker. De afghanske sikkerhedsstyrkers evne til at løfte denne opgave og til at imødegå truslen fra terror vil være afgørende for den regio-

nale stabilitet og for at forhindre, at terrorgrupper i Afghanistan kan bruge landet som afsæt for angreb i andre lande i de kommende år. Derfor spiller Danmark en aktiv rolle for at sikre en langsigtet kapacitetsopbygning af afghansk politi og forsvar. Dette sker dels gennem trænings- og rådgivningsindsatser, dels i form af et substantielt bidrag til finansieringen af opbygningen af sikkerhedsstyrkerne. Danmark har også arbejdet for, at EU fastholder et stærkt fokus på polititræning efter 2014.

For at sikre varig stabilitet i Afghanistan vil det endvidere være vigtigt at indgå en overordnet politisk aftale med de centrale oprørsgrupper baseret på dialog og forsoning. Det er en forudsætning for en aftale, at oprørsgrupperne fraskriver sig brugen af vold og afbryder forbindelsen til internationale terrororganisationer, ligesom aftalen skal respektere den afghanske forfatning. Danmark har blandt andet gennem FN's ekspertgruppe, Salaam Support Group, søgt at støtte afghanerne i arbejdet med freds- og forsoningsprocessen. Der har dog ikke været gennembrud i forsoningsprocessen i det seneste år.

Over grænsen i Pakistan står militante islamistiske grupper stadig stærkt, hvilket også påvirker situationen i Afghanistan, ikke mindst på grund af den lange fælles grænse. Der er gjort en særlig indsats for at skabe sammenhæng mellem indsatsen i Afghanistan og engagementet i Pakistan og videre ud i regionen med henblik på at øge stabiliteten. Danmark støtter en række freds- og stabiliseringsinitiativer i Pakistan, herunder indsatser mod vejsidebomber, organiseret kriminalitet og narkotika.

Derudover støtter Danmark gennem udviklingssamarbejdet i Pakistan fattigdomsbekæmpelse og indsatser, der kan imødegå radikaliserings, herunder genopbygning i grænseområderne til Afghanistan og støtte til den demokratiske udvikling, menneskerettigheder og ligestilling. Det gælder f.eks. uddannelsesmuligheder for børn i de konfliktramte områder, genopbygning af samfundsinfrastrukturen, forbedring af indtjeningsmuligheder og levevilkår samt fremme af en fri og demokratisk presse, der ikke puster til konflikter og radikaliserings.

Som led i arbejdet med at fremme regionalt samarbejde i Sydasiens om forebyggelse af terrorisme, støtter Danmark fortsat som hoveddonor en FN-ledet proces med deltagelse af politifolk, anklagere og dommere fra alle lande i regionen.

I Indonesien er den generelle vurdering, at terrorbekæmpelsen i løbet af det seneste årti har været succesfuld. Landet opfattes som et regionalt forbillede på området. Men som så mange andre steder er det vanskeligere at forebygge radikaliserings. Der eksisterer fortsat en terrortrusel i Indonesien, som både tager sigte på nationale og lokale mål såsom politi og myndigheder, men også internationale mål.

Danmark støtter Indonesiens indsats inden for terrorbekæmpelse gennem bistand til Jakarta Centre for Law Enforcement Cooperation, som er et polititræningscenter, hvor der blandt andet undervises i terrorbekæmpelse. Dertil kommer, at Danmark understøtter indsatsen mod radikaliserings gennem et civilsamfundsprogram, der skal udbrede demokratiske værdier og tolerance gennem blandt andet politiet, religiøse institutioner og skolesystemet.

Indsatser i Mellemøsten og Nordafrika

Grundlæggende demokratiske reformer er nødvendige forudsætninger for at sikre langsigtet udvikling og stabilitet i Mellemøsten og Nordafrika. De seneste års udvikling har vist, at der er tale om komplekse og langvarige processer, der

særlig på kort sigt medfører øgede risici for destabilisering og usikkerhed, og dermed bedre muligheder for, at terrorgrupper kan vinde fodfæste og udbredelse.

Danmark bidrager aktivt til at mindske disse risici gennem Det Arabiske Initiativ, der med en årlig finansiering på 275 mio. kr. støtter to overordnede formål; at fremme reformer og demokratisering i Mellemøsten og Nordafrika samt at fremme dialog, gensidig forståelse og samarbejde mellem Danmark og regionen. En af de helt store udfordringer i regionen er behovet for at sikre et holdbart og værdigt livsgrundlag for befolkningerne. Fokus for Det Arabiske Initiativ er derfor udvidet til at omfatte konkrete indsatser til fremme af bæredygtig økonomisk vækst og jobskabelse.

I Syrien har den ekstremistiske terrorgruppe Islamic State in Iraq and the Levant (ISIL) i begyndelsen af 2014 oplevet betydelige nederlag i kampe mod moderate og islamiske oppositionsgrupper. ISIL og lignende grupper har dog fortsat fodfæste forskellige steder i de oppositionskontrollerede områder. I løbet af 2013 har disse grupper forsøgt at påtvinge lokalsamfund deres strenge og dogmatiske regler uden hensyntagen til Syriens alsidige sociale, religiøse og etniske sammensætning. Danmark bidrager med sin flerstrengede stabiliseringsindsats i de oppositionskontrollerede områder til at styrke den moderate syriske opposition og dens kapacitet til at levere forskellige sociale ydelser, herunder vand, sundhed og elektricitet. Den danske støtte bidrager også til etableringen af en politi- og retssector, der kan håndhæve lov og orden i de oppositionskontrollerede områder. Gennem denne indsats arbejder Danmark for at imødegå ekstremistiske terrorgruppers indflydelse i Syrien.

De danske stabiliseringsindsatser har gennem 2012 og 2013 beløbet sig til samlet 100 millioner kroner. I 2014 er indsatserne blevet samlet i et egentligt Syrien-program med et tilsvarende beløb.

Et stigende antal personer fra forskellige steder i verden er rejst til Syrien for at deltage i kamphandlingerne. De mange europæiske såkaldte *foreign fighters* i Syrien udgør en øget terrortrusel i Europa, herunder fra de personer, der returnerer til deres hjemlande efter kampe i Syrien. Det øgede trusselsniveau gælder også for Danmark. I EU støtter Danmark bl.a. op om en række nye forebyggelsestiltag, der skal sikre øget informationsudveksling medlemslandene imellem og en intensiveret dialog med Syriens nabolande. Derudover har regeringen i både nationale og internationale sammenhænge støttet en række initiativer, der såvel i Danmark som i Syrien bidrager til anti-radikaliserings.

Knap tre år efter Gadaffis fald er Libyen stadig plaget af ustabilitet og usikkerhed. Libyerne står overfor et vanskeligt dilemma; manglen på effektive sikkerhedsinstitutioner har gjort det nødvendigt for de libyske myndigheder at samarbejde med de væbnede militser om håndhævelse af lov og orden, men samtidig underminerer de samme militser etableringen af stærke statsinstitutioner. I forhold til terrortruslen er det særligt Libyens langstrakte og ukontrollerede ørken- og grænseområder, der muliggør relativ uhindret passage af kriminelle og terrorgrupper. Danmark støtter igennem EU fortsat CSDP-missionen EUBAM, der skal styrke libyernes kapacitet i forhold til grænsebevogtning. Fra dansk side er der sekunderet tre eksperter til missionen. Herudover bidrager Danmark til kommende træning af libyske hærheder i Storbritannien. Parallelt med denne mere tekniske indsats, støtter Danmark fortsat via Freds- og stabiliseringsfonden og Det Arabiske Initiativ, projekter, der fokuserer på den mere langsigtede, demokratiske udvikling i Libyen.

Danmark understøtter også reform- og demokratiudvikling i en række andre lande i Mellemøsten og Nordafrika med henblik på langsigtet udvikling og stabilitet i regionen. I Yemen har Danmark eksempelvis støttet den nationale dialogproces. Dialogprocessen har været et væsentligt led i at sikre folkelig inklusion i at definere Yemens fremtid og derigennem mindske grundlaget for sekterisk vold, radikalisering og Yemen som arnested for international terrorisme.

Imødegåelse af hvidvask og finansiering af terrorisme

EU-Kommissionen har primo 2013 fremlagt forslag til et nyt 4. direktiv om foranstaltninger til bekæmpelse af hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme samt forslag til ny forordning om oplysninger, der skal medfølge ved elektroniske betalinger. Direktivet, der skal afløse 3. direktiv fra 2005, og forordningen, der skal afløse en tidligere forordning fra 2006, har til formål at styrke indsatsen bl.a. ved at indføre skærpede krav på en række områder i overensstemmelse med anbefalinger fra Financial Action Task Force (FATF). FATF er et omfattende, mellemstatsligt samarbejde om bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme med 36 medlemmer, herunder Danmark.

4. FREMTIDIGE PRIORITETER OG FOKUSOMRÅDER

Forebyggelse og bekæmpelse af terrorisme vil fortsat udgøre en kerneprioritet for regeringen på såvel nationalt som internationalt plan.

I det nationale spor fortsættes arbejdet i regi af National Operativ Stab med at udmønte danske beredskabsmyndigheders læringspunkter i lyset af bl.a. terrorangrebene i Norge i 2011 med fokus på føromtalte seks temaer.

Forebyggende indsatser vil stadig stå helt centralt. PET har gennem sin outreach-indsats kontakt til en bred kreds af centrale civilsamfundsaktører, som gennem deres lokale netværk har mulighed for at bidrage til, at lokalmiljøet understøttes i at opbygge modstandskraft mod radikaliserings og voldelig ekstremisme. Denne indsats vil blive prioriteret højt ved systematisk at inddrage nye målgrupper, herunder interesseorganisationer, foreninger, religiøse forkyndere og boligsociale netværk, der er med til at styrke indsatsen. Formålet er at skabe en struktur, hvor det bliver muligt at inddrage nøglepersoner fra de respektive grupper i indsatsen, så der sikres en helhedsorienteret løsning. Endelig har regeringen påbegyndt udarbejdelsen af et udspil til en ny handlingsplan om forebyggelse af radikaliserings og ekstremisme. Handlingsplanen vil bl.a. indeholde initiativer til at forebygge online-radikaliserings og rekruttering af unge til udenlandske kon-

fliktzoner samt initiativer til at styrke exit-indsatsen og inddragelsen af civilsamfundet og lokalmiljøerne i forebyggelsesindsatsen. Udspillet til handlingsplanen forventes offentliggjort i efteråret 2014.

Det er fortsat regeringens opfattelse, at den internationale terrortrussel langsigtet og mest effektivt reduceres ved at bidrage til konfliktløsning, stabilisering og demokratisk udvikling. Her er multilateralt samarbejde og menneskerettigheder prioriteter for regeringen, som Danmark fortsat vil arbejde aktivt for at fremme internationalt. FN's globale anti-terrorstrategi udtrykker det internationale samfunds fælles opfattelse af, at »effektive anti-terrorforanstaltninger og beskyttelse af menneskerettighederne ikke er modstridende mål, men derimod komplementærer og forstærker hinanden«. Det er nødvendigt, at det internationale samfund omsætter denne forpligtelse til handling og viser, at det ikke blot er tom retorik. Derfor vil Danmark fortsat støtte konkrete indsatser med opbygning af kapacitet hos vores partnerlande implementeret af bl.a. FN.

I 2014 gennemføres en evaluering af Freds- og Stabiliseringsfonden, hvorefter Fondens midler for 2015-2017 vil blive programmeret. Forebyggelse af terrorisme og voldelig ekstremisme vil udgøre et kerneelement i fremtidige programmer. Geografisk fastholdes de nuværende indsatsområder. Det gælder særligt Afrikas Horn og Sahel regionerne.

På Afrikas Horn vil der blive arbejdet videre med opbygning af kapacitet til imødegåelse af finansiering af terrorisme, voldelig ekstremisme samt biologiske trusler. Det danske engagement i Sahel udbygges betydeligt med Sahel-programmet, bl.a. med udmøntning af den regionale handlingsplan om imødegåelse af voldelig ekstremisme. Fra dansk side vil man gøre aktivt brug af den fjerde gennemgangskonference i FN's globale strategi for terrorbekæmpelse, der finder sted i juni 2014, hvor Danmark i partnerskab med Burkina Faso vil sætte fokus på imødegåelse af voldelig ekstremisme i Sahel og Vestafrika.

Med ovennævnte indsatser understøtter Danmark det internationale arbejde i Global Counterterrorism Forum og regeringen sikrer samtidig, at Danmark via konkrete indsatser fastholder og udbygger sin position som en central aktør i arbejdet med at implementere FN's globale strategi for terrorbekæmpelse.

Hermed slutter redegørelsen.